

Seria Policy Brief cuprinde texte bazate pe surse publice. Opiniile exprimate reprezintă punctele de vedere ale autorilor.

Comitetul Internațional Olimpic - repere ale evoluției instituționale (1894-2012)

Andrei ȘIPERCO

Consilier relații III, DFE a IDR,

Conf.univ.dr., Facultatea de Litere, Departamentul Studii Culturale, Catedra de
Studii Europene, Universitatea din București

Congresul internațional athletic de la Paris, din 16 iunie 1894, a numit un Comitet internațional permanent cu sarcina de a restabili Jocurile Olimpice.¹ Primii membri ai acestui comitet au fost Baronul Pierre de Coubertin și E. Callot din Franța; Demetrios Vikelas (Bikelas) din Grecia (primul președinte al CIO în perioada 1894-1896), generalul de Boutowsky din Rusia; Lordul Ampthill și C.Herbert din Anglia; W.M.Sloane din SUA; comandantul Balck din Suedia; Conte Lucchesi-Palli din Italia; Fr. Kemeny din Ungaria; Dr. Jiri Guth din Boemia; L.A. Cuff din Australia și Dr. J.B. Zubiaur din America de Sud (Argentina).² La scurt timp au intrat în comitet Dr. W.Gebhardt din Germania și Conte de Bousies din Belgia. Conte Lucchesi-Palli, demisionar, a fost înlocuit de Ducele d'Andria Carafa.³

În primii ani de existență, CIO a cunoscut o fluctuație importantă a membrilor săi, iar cel de-al doilea președinte al Comitetului, Baronul Pierre de Coubertin, în funcție în perioada 1896-1925)⁴, a fost cel care îi selecta⁵. Situația va evolua, și CIO

¹ *Revue Olympique* no 1, Janvier 1901, p. 6.

² *Ibidem*, p. 7. Membru din Italia era Ducele d'Andria Carafa, nu Conte Lucchesi-Palli.

³ *Ibidem*. Conte Lucchesi-Palli l-a înlocuit pe Ducele d'Andria Carafa. O perioadă îndelungată majoritatea membrilor CIO au fost aristocrați.

⁴ În 1925, când s-a retras din funcția de Președinte al CIO, baronul Pierre de Coubertin a primit titlul de Președinte Onorific al Jocurilor Olimpice, titlul care s-a stabilit că nu va mai fi acordat nimănui după moartea sa, survenită în 1937, cf. *The International Olympic Committee and the Modern Olympic Games*, 1950, p. 2.

va răspunde, în 1907, criticilor care i s-au adus cu privire la modul de selecție a membrilor săi, arătând că în cele opt alegeri care avuseseră loc în ultimii patru ani, patru candidați admiși au fost propuși de autoritățile din țările lor, doi de către colegii lor conaționali din Comitet în acord cu demisionarii pe care îi înlocuiau și doar unul a fost propus de către Președintele CIO.⁶

În anul 1908, CIO a stabilit, în ceea ce privește recrutarea membrilor săi, că trebuie să existe cel puțin un membru și cel mult trei pentru fiecare țară reprezentată, și că acesta sau aceștia este sau sunt aleși pe o perioadă nedeterminată. Numărul țărilor astfel reprezentate în CIO nu era limitat. Membrii CIO erau considerați delegați ai Comitetului pe lângă federațiile și societățile sportive și de exerciții fizice din țările lor respective.⁷ Președintele CIO era ales pentru zece ani, era reeligibil și reprezenta și administra Comitetul.⁸

În anul 1924 s-a decis că Președintele CIO este ales pentru opt ani, este reeligibil, reprezintă Comitetul și îl administrează cu concursul Comisiei Executive. Aceasta se compunea din cinci membri aleși pentru o perioadă de patru ani. Comisia Executivă desemna dintre membrii săi un vicepreședinte care îl înlocuia pe Președintele CIO când acesta nu putea fi prezent, demisiona sau în caz de deces. Aceeași comisie propunea CIO personalitățile care puteau fi alese membri ai Comitetului. Deciziile în cadrul CIO erau luate cu majoritatea voturilor, vocea Președintelui fiind preponderentă. Limba oficială a CIO era franceza.⁹

În 1933 s-a stabilit că membrii CIO nu trebuia să fie cetățeni ai țării pe care o reprezentau în Comitet și că în fiecare țară unde sunt numiți, ei trebuie de îndată să constituie un Comitet Național Olimpic prin înțelegere cu Federațiile și Asociațiile sportive, deoarece în lipsa unui astfel de Comitet țara nu va putea participa la Jocurile

⁵ Primul membru ales al CIO a fost Baronul de Tuylvan Serooskerken din Olanda, în 1898, cf. *Olympic Review*, no 30, March-April 1970, p. 119.

⁶ *Revue Olympique*, no 1, Janvier 1907, p. 199.

⁷ *Comite International Olympique-Annuaire*, 1908, p. 8. În 1908 erau 33 de membri ai CIO: patru din Franța, trei din Anglia, trei din Germania, doi din SUA, Rusia, Suedia și câte unul din Italia, Austria, Ungaria, Boemia, Grecia, Belgia, Olanda, Spania, Danemarca, Elveția, Portugalia, Mexic, Australia, Argentina, Peru și Bulgaria, cf. *Revue Olympique* no 25, Janvier 1908. În perioada 1925-1942, Președinte al CIO a fost Conte Henri de Baillet-Latour, membru din Belgia.

⁸ *Comite International Olympique-Annuaire*, 1908, p. 9.

⁹ *Statuts du Comite International Olympique. Reglements et Protocole de la Celebration des Olympiades Modernes et des Jeux Olympiques Quadriennaux. Regles Generales Techniques Applicables a la Celebration de la VIII-e Olympiade*, Paris, 1924, pp. 4-5.

Olimpice.¹⁰ Membrii CIO vor fi considerați ca reprezentând legătura între Comitet și națiunile lor, iar Comitetele Naționale Olimpice ca fiind legătura între Comitet și Asociațiile sportive naționale. Consiliul Delegaților Federațiilor Internaționale, constituit în 1930¹¹, urma să reprezinte legătura între CIO și Federațiile Internaționale.¹² În 1938 a dispărut prevederea potrivit căreia membrii CIO nu trebuia să fie cetățeni ai țării pe care o reprezentau în Comitet. CIO a stabilit că membrii săi trebuie incluși în Comitetele Naționale Olimpice, și că se poate organiza un scrutin secret dacă zece membri ai Comitetului cereau acest lucru.¹³

În 1949 au fost aduse precizări suplimentare cu privire la alegerea, statutul și retragerea membrilor CIO. S-a precizat faptul că CIO alege persoanele pe care le considera potrivite să fie membri, cu condiția ca aceștia să fie cetățeni ai unor țări în care exista un Comitet Național Olimpic recunoscut de către Comitet, și că nu mai mult de trei cetățeni ai unui stat pot să fie membri în același timp. Membrii CIO erau aleși pe o perioadă nedeterminată și erau considerați delegați ai Comitetului pe lângă organizațiile sportive din țările lor. Ei puteau demisiona din CIO, și în anumite condiții puteau fi considerați demisionari: dacă își schimbau naționalitatea; dacă nu participau la nici o întâlnire sau dacă nu luau parte activ la treburile Comitetului timp de patru ani (doi ani în perioada 1911-1949); dacă nu-și plăteau cotizația timp de trei ani; dacă nu-și putea îndeplini îndatoririle de membru. Membrii CIO puteau fi excuși prin rezoluție a Comitetului, dacă acesta considera că respectivii i-au trădat sau neglijat interesele, sau dacă îi considera vinovați de orice conduită care îi făcea nepotriviti să rămână membri. CIO a introdus o nouă categorie de membri, cea a membrilor onorifici. Puteau fi aleși în această calitate membrii cu o activitate îndelungată și activă în CIO care demisionau din rațiuni de vârstă sau de sănătate, dar aceștia nu mai aveau drept de vot. Pentru prima dată CIO își alegea un Vicepreședinte, pentru o perioadă de patru ani, reeligibil. Comisia Executivă era compusă din Președinte, Vicepreședinte și alți patru membri. Aceștia din urmă erau aleși pe patru

¹⁰ *The International Olympic Committee and the Modern Olympic Games*, 1933, pp. 10-11. În acel an, CIO era reprezentat în 43 de țări, de către 66 de delegați.

¹¹ *Charte des Jeux Olympiques. Statuts du Conseil International Olympique. Reglements et Protocole de la Celebration des Olympiades Modernes et des Jeux Olympiques Quadriennaux. Regles Generales Applicables a la Celebration des Jeux Olympiques. Reglement des Congres Olympiques*, 1930, p. 20.

¹² *The International Olympic Committee and the Modern Olympic Games*, 1933, p. 15.

¹³ *Internationales Olympisches Institut. Olympische Gesetze. Regles Olympiques. Olympic Rules*, 1938, p. 47.

ani și se retrăgeau prin rotație. Membrii Comisiei Executive nu erau eligibili pentru realegere în anul imediat următor retragerii lor. Deciziile în cazul CIO se luau prin majoritatea voturilor, prin scrutin secret, dacă decidea astfel președintele de ședință (Președintele, Vicepreședintele CIO sau, în lipsa lor, un membru ales de Comitet). La egalitate de voturi, președintele de ședință avea votul hotărâtor.¹⁴

În anul 1950, CIO a introdus o nuanță importantă cu privire la alegerea de noi membri, în sensul că orice țară reprezentată în Comitet putea desemna, în funcție de importanța sa, de la unul la maximum trei membri. Limbile oficiale ale CIO erau franceza și engleza.¹⁵

În 1955 au fost aduse noi precizări cu privire la alegerea membrilor și a membrilor onorifici ai CIO. Comitetul alegea persoanele pe care le considera potrivite să fie membri, cu obligația ca aceștia să vorbească franceza sau engleza, să fie cetățeni ai și să rezide într-o țară în care exista un Comitet Național Olimpic recunoscut de către CIO.¹⁶ S-a stipulat că nu mai mult de doi cetățeni ai unei țări puteau fi membri ai CIO în același timp, precizându-se faptul că, de o manieră generală, cu excepția cazului reprezentat de cele mai mari și mai active națiuni olimpice, nu va fi decât un singur membru CIO dintr-o țară.¹⁷ În ceea ce privește membrii onorifici, aceștia nu puteau primi această calitate decât dacă participaseră la cel puțin zece sesiuni ale CIO.¹⁸ Comisia Executivă era compusă din Președinte, Vicepreședinte și alți cinci membri, aceștia din urmă aleși pentru o perioadă de cinci ani.¹⁹

¹⁴ *Olympic Rules*, 1949, pp. 7-8.

¹⁵ *The International Olympic Committee and the Modern Olympic Games*, 1950, pp. 6-7. În acel an, CIO era reprezentat în 43 de țări, de către 68 de delegați. În perioada 1946-1952, Președinte al CIO a fost J.Sigfrid Edstrom, membru din Suedia. Retras din funcție în anul 1952, a primit titlul de Președinte Onorific al CIO.

¹⁶ *The Olympic Games. Charter. Rules and Regulations. General Information*, 1955, pp. 7-8. Ridicarea problemei cunoașterii limbii franceze sau engleze pare să fi fost legată de candidaturile înaintate, inclusiv cele provenite din statele din blocul comunist. La cererea unuia dintre membrii sovietici din CIO, Constantin Andrianov, ales în 1951, s-a decis ca cei care erau deja membri ai Comitetului și care nu cunoșteau aceste două limbi (cazul său și al colegului Alexei Romanov, ales în 1952) să aibă posibilitatea de a fi însoțiți de un interpret, cf. *Bulletin du Comite International Olympique* no 46, Juin-Juillet 1954, Extrait du proces-verbal de la 49e session du CIO, 11-15 mai 1954, p. 41.

¹⁷ *The Olympic Games. Charter. Rules and Regulations. General Information*, 1955, pp. 7-8. Avery Brundage, Președinte al CIO în perioada 1952-1972, considera că numărul membrilor Comitetului trebuia limitat la 70, maximum 80. După discuții, s-a decis că CIO va fi reprezentat în diferite țări de către unul sau maximum doi membri, și că țările care aveau deja trei membri îi vor păstra, dar al treilea nu va mai fi înlocuit în caz de demisie sau de deces, cf. *Bulletin du Comite International Olympique* no 46, Juin-Juillet 1954, Extrait du proces-verbal de la 49e session du CIO, 11-15 mai 1954, p. 40.

¹⁸ *The Olympic Games. Charter. Rules and Regulations. General Information*, 1955, pp. 7-8.

¹⁹ *Ibidem*, p. 9. Au rămas în vigoare celelalte prevederi privind Comisia Executivă.

În 1956 s-a precizat faptul că membrii CIO trebuie să se considere pe ei înșiși drept delegați ai Comitetului în țările lor, și s-a renunțat, în ce privește desemnarea membrilor onorifici, la condiția ca aceștia să fi participat la cel puțin zece sesiuni ale CIO.²⁰ Membrii CIO nu mai sunt aleși pe o perioadă nedeterminată, ci sunt aleși pe viață.²¹ CIO își alegea doi Vicepreședinți, pentru o perioadă de patru ani, reeligibili. Comisia Executivă era compusă din Președinte, Vicepreședinți și alți patru membri, aceștia din urmă aleși pentru o perioadă de patru ani.²² Deciziile în cazul CIO se luau prin majoritatea voturilor, prin scrutin secret, dacă decidea astfel președintele de ședință. La egalitate de voturi, președintele de ședință avea un vot adițional.²³

Poziția membrilor CIO în raport cu țara ai cărei cetățeni erau a fost întărită și mai mult în anul 1958, când s-a stipulat că aceștia sunt delegați ai Comitetului în țările lor și nu reprezentanți ai țărilor lor în Comitet. Pentru prima dată s-a făcut referire la faptul că CIO își primește noii membri în cadrul unei scurte ceremonii în cursul căreia aceștia acceptă obligațiile și responsabilitățile cerute.²⁴ Comisia Executivă era compusă din Președinte, Vicepreședinți și alți cinci membri.²⁵

În 1962 s-a decis că Președintele CIO, ales pentru opt ani, este reeligibil pentru mandate succesive de patru ani.²⁶ A fost prezentată ceremonia organizată după alegerea unui nou membru al CIO. Acesta era primit oficial de către Comitet în adunare generală, cu un scurt discurs ținut de către Președintele CIO. Apoi, el făcea următoarea declarație: „Recunoscând responsabilitățile care însoțesc marea onoare de a servi ca (unul dintre) reprezentant (reprezentanții) al Comitetului Internațional Olimpic în țara mea (numele țării), mă oblig să promovez cât de mult pot Mișcarea Olimpică și să apăr și să păstrez principiile sale fundamentale așa cum au fost ele

²⁰ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1956, p. 11.

²¹ *Ibidem*, p. 12. În 1956 erau 71 de membri ai CIO, din 52 de țări: un membru ales înainte de primul război mondial (1910), 24 aleși în perioada interbelică (1922-1939) și 46 aleși după cel de-al doilea război mondial (1946-1955), cf. *Bulletin du Comité International Olympique* no 53, Fevrier 1956, p. 8.

²² *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1956, p. 12. Au rămas în vigoare celelalte prevederi privind Comisia Executivă.

²³ *Ibidem*, p. 14.

²⁴ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1958, p. 11. Decizia cu privire la această ceremonie a fost adoptată la Sesiunea CIO de la Paris, din 1955, cf. *Bulletin du Comité International Olympique* no 60, Novembre 1957, p. 36.

²⁵ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1958, p. 12. Au rămas în vigoare celelalte prevederi privind Comisia Executivă.

²⁶ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1962, p. 12.

concepute de către baronul Pierre de Coubertin, menținându-mă ca membru liber de orice influență politică, religioasă sau comercială”.²⁷

În 1966 s-a menținut prevederea potrivit căreia nu putea fi decât un singur membru CIO dintr-o țară, dar excepția reprezentată de cele mai mari și mai active țări în Mișcarea Olimpică, de unde puteau fi doi, a fost completată cu acele țări unde au fost ținute Jocuri Olimpice.²⁸ Președintele Academiei Olimpice putea fi ales ca membru al CIO pe perioada în care ocupa această funcție²⁹ și se introduce pentru prima dată limita de vârstă pentru membrii CIO, în sensul că cei aleși în 1966 și ulterior trebuie să se retragă la vârsta de 72 de ani.³⁰ Membrii CIO erau considerați reprezentanți ai Comitetului în țările lor și nu delegați ai țărilor lor în Comitet.³¹ CIO alegea trei Vicepreședinți, pentru o perioadă de patru ani. Aceștia puteau fi realeși în această funcție după un interval de minimum patru ani, pentru o singură perioadă suplimentară de patru ani.³² În 1967 s-a decis că unul dintre cei trei Vicepreședinți ai CIO trebuie să fie din Europa.³³

CIO a hotărât, în 1971, că membrii săi aleși după anul 1965 trebuie să se retragă după ce au împlinit vârsta de 72 de ani.³⁴ Pentru prima dată s-a stipulat că Președintele CIO este ales prin vot secret de către majoritatea membrilor Comitetului³⁵, și s-a decis că din cei trei Vicepreședinți, aleși pentru o singură perioadă de patru ani, cel puțin unul trebuie să fie din Europa.³⁶ Cu toate că franceza și

²⁷ *Ibidem*, p. 55.

²⁸ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1966, p. 13. În 1957 se respinsese propunerea ca țările care au organizat Jocuri Olimpice să poată avea dreptul la un membru suplimentar în CIO, cf. *Bulletin du Comité International Olympique* no 61, Fevrier 1958, p. 32, Proces-verbal de la 53e session du CIO, Sofia, 23-28 Septembre 1957.

²⁹ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1966, p. 13. Prințul George Wilhelm de Hanovre, Președinte al Academiei Internaționale Olimpice, a fost ales membru ex-officio al CIO, cf. *Bulletin du Comité International Olympique* no 95, Aout 1966, p. 36, Proces-verbal de la 64e session du CIO, Rome, 25-28 Avril 1966.

³⁰ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1966, p. 14. Nu s-a acceptat nicio limită de vârstă la numirea de noi membri și nici să se fixeze un număr limită al membrilor CIO, cf. *Bulletin du Comité International Olympique* no 95, Aout 1966, p. 38, Proces-verbal de la 64e session du CIO, Rome, 25-28 Avril 1966.

³¹ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1966, p. 14.

³² *Ibidem*, p. 14. Se modifică în consecință componența Comisiei Executive și rămân în vigoare celelalte prevederi care o privesc pe aceasta.

³³ *The Olympic Games. Fundamental Principles. Rules and Regulations. General Information*, 1967, p. 14.

³⁴ *Olympic Rules and Regulations. Provisional Edition*, 1971, p. 14

³⁵ *Ibidem*.

³⁶ *Ibidem*.

engleza rămăneau limbile oficiale ale Comitetului, se va asigura traducere simultană pentru rusă și spaniolă la toate sesiunile CIO.³⁷ În 1972 a dispărut prevederea potrivit căreia Președintele Academiei Olimpice putea fi ales ca membru al CIO pe perioada în care ocupa această funcție.³⁸

În 1975 s-a decis că Vicepreședinții Comitetului, aleși pentru patru ani, puteau fi realeși după un interval minim de patru ani³⁹, și că la sesiunile CIO trebuia să se asigure traducerea simultană pentru spaniolă, rusă și germană.⁴⁰

În 1978 a dispărut condiția ca cel puțin unul din cei trei Vicepreședinți ai CIO să fie din Europa.⁴¹ În 1979 s-au operat anumite schimbări în textul declarației pe care trebuia să o facă noul membru al CIO: „Acordându-mi-se onoarea de a deveni membru al Comitetului Internațional Olimpic și de a-l reprezenta în țara mea (numele țării), și recunoscând îndatoririle pe care le am în această dublă capacitate, mă oblig să servesc cât de mult pot Mișcarea Olimpică și să apăr și să păstrez principiile fundamentale ale Cartei Olimpice așa cum au fost ele concepute de către baronul Pierre de Coubertin, menținându-mă ca membru liber de orice influență politică sau comercială și de orice considerente rasiale sau religioase”.⁴² La sesiunile CIO, cu excepția celor extraordinare, trebuia să se asigure traducerea simultană pentru spaniolă, rusă și germană.⁴³

În 1980 au fost aduse noi precizări cu privire la retragerea membrilor din CIO. Dacă aceștia fuseseră aleși după 1965, ei trebuia să se retragă la sfârșitul anului calendaristic în care împlineau vârsta de 72 de ani. Dacă un membru atingea vârsta de retragere în timp ce ocupa funcția de Președinte, Vicepreședinte sau membru al

³⁷ *Ibidem*, p. 17.

³⁸ *Olympic Rules and Regulations*, 1972. Prințul George Wilhelm de Hanovre s-a retras din CIO când Președinte al Academiei Internaționale Olimpice a devenit Epaminondas Petralias, cf. *Revue Olympique* no 43, Avril 1971, p. 197. În 1972, Lordul Killanin of Dublin and Spittal, membru pentru Irlanda și prim-vicepreședinte, este ales Președinte al CIO pentru un mandat de opt ani. Avery Brundage este ales Președinte onorific pe viață, cf. *Revue Olympique* no 59, Octobre 1972, pp. 355-356, 73e session du CIO, Munich, 21-25 Aout 1972. Când Lordul Killanin a devenit Președinte, CIO cuprindea în rândul membrilor săi un Șef de stat, trei Prinți, un Arhiduce, trei Conți, șase membri ai Camerei Lorzilor din Parlamentul britanic, trei Cavaleri sau Ritters, un Pașă, un Rajah și multe persoane care aveau titlul de „Excelență” sau „Onorabil”, cf. Lord Killanin, *My Olympic Years*, Secker & Warburg, London, 1983, pp. 16-17.

³⁹ *Olympic Rules. Provisional Edition*, 1975, p. 10.

⁴⁰ *Ibidem*, p. 12.

⁴¹ *Olympic Charter*, 1978.

⁴² *Olympic Charter*, 1979, p. 40.

⁴³ *Ibidem*, p. 11.

Comisiei Executive, retragerea urma să aibă loc la încheierea mandatului, la sfârșitul Sesiunii CIO care consfințea acest lucru.⁴⁴

Ceremonia organizată cu ocazia alegerii unui nou membru, alegere care trebuia să aibă loc la Sesiunea plenară a CIO, precum și textul declarației pe care acesta urma să o facă, au suferit modificări în 1982 și 1983. ”Acordându-mi-se onoarea de a deveni membru al Comitetului Internațional Olimpic și de a-l reprezenta în țara mea (numele țării), și recunoscând îndatoririle pe care le am în această dublă capacitate, mă angajez să servesc cât de mult pot Mișcarea Olimpică, să respect și să garantez respectarea tuturor principiilor Cartei Olimpice și a deciziilor CIO pe care le consider a nu fi subiect de contestație din partea mea, menținându-mă liber de orice influență politică sau comercială și de orice considerente rasiale sau religioase”. După declarație, noul membru era prezentat fiecărui membru prezent la ceremonie. El își exprima apoi succint mulțumirile și aprecierea față de predecesorul său, în cazul în care acesta exista, și își ocupa locul care îi era rezervat.⁴⁵ Șeful protocolului îi plasa în ordine alfabetică pe noii membri. Fiecare dintre aceștia ținea marginea steagului olimpic în mâna stângă, ridica mâna dreaptă și făcea declarația de mai sus. După ce semnau aceeași declarație scrisă, Președintele CIO le înmâna carnetul de membru al Comitetului, diploma și medalia care trebuia purtată la ceremoniile oficiale. La începutul primei sesiuni de lucru, șeful protocolului îi prezenta oficial pe noii membri fiecărui membru CIO prezent și îi conducea la locurile care le erau rezervate.⁴⁶

În 1984 s-a stipulat pentru prima dată că cei trei vicepreședinți ai CIO sunt aleși prin vot secret⁴⁷, iar 1985 s-a modificat din nou vârsta de retragere a membrilor din CIO aleși după anul 1965, aceasta urmând să aibă loc la sfârșitul anului calendaristic în care aceștia împlineau vârsta de 75 de ani.⁴⁸ Comisia Executivă era compusă din Președinte, Vicepreședinți și alți șapte membri.⁴⁹ S-a hotărât că atunci când Președintele CIO anunță încheierea unei dezbateri, nici o obiecție la această

⁴⁴ *Olympic Charter. Provisional*, 1980, p. 10. Juan Antonio Samaranch, membru pentru Spania din anul 1966, născut la 17 iulie 1920, este ales Președinte al CIO la 16 iulie 1980, la cea de-a 83-a Sesiune a CIO. Lordul Killanin of Dublin and Spittal este ales Președinte onorific pe viață al CIO.

⁴⁵ *Olympic Charter*, 1982, p. 38.

⁴⁶ *Olympic Charter*, 1983, p. 38.

⁴⁷ *Olympic Charter*, 1984, p. 10.

⁴⁸ *Olympic Charter*, 1985, p. 10. Se mențin prevederile privind situația în care ocupau funcțiile de Președinte, Vicepreședinte și membru al Comisiei Executive.

⁴⁹ *Ibidem*, p. 11.

decizie nu va fi admisă⁵⁰, și că la sesiunile CIO, cu excepția celor extraordinare, trebuia să se asigure traducerea simultană pentru spaniolă, rusă, germană și arabă.⁵¹

În 1987 s-a precizat că orice membru care a activat în CIO o perioadă de cel puțin zece ani și care se retrage datorită vârstei, stării de sănătate sau din alt motiv acceptat de către Comisia Executivă, va deveni membru onorific. Membrii onorifici sunt invitați să asiste la Jocurile Olimpice, Congrese și Sesiuni ale CIO, unde le sunt rezervate locuri; ei își oferă consilierea când sunt solicitați de către Președintele CIO și li se poate acorda Ordinul Olimpic.⁵²

Numărul Vicepreședinților CIO a crescut la patru, în 1989, iar Comisia Executivă era compusă din Președinte, Vicepreședinți și alți șase membri.⁵³

Începând cu anul 1991 nu s-a mai prezentat ceremonia organizată după alegerea unui nou membru al CIO, și s-a completat textul declarației pe care acesta urma să o țină „(...) și să apăr în toate circumstanțele interesele CIO și pe acelea ale Mișcării Olimpice”.⁵⁴ CIO își selecta și își alegea membrii dintre persoanele pe care le considera calificate. Acestea trebuia să fie cetățeni ai unei țări în care își aveau domiciliul sau unde se afla principalul lor obiect de activitate, și în care exista un Comitet național Olimpic recunoscut de către CIO.⁵⁵ În plus, aceste persoane trebuia să vorbească cel puțin una dintre limbile utilizate la Sesiunile CIO. Limbile oficiale ale CIO erau franceza și engleza, dar la toate sesiunile CIO trebuia asigurată traducerea simultană în germană, spaniolă, rusă și arabă.⁵⁶ În CIO nu putea fi decât un membru ales dintr-o țară, dar Comitetul putea totuși să aleagă un al doilea membru din aceeași țară dacă în aceasta s-au desfășurat Jocurile Olimpiadei sau Jocurile Olimpice de Iarnă.⁵⁷ Pentru prima dată s-a stipulat că toți membrii Comisiei Executive sunt aleși de către Sesiunea CIO, prin vot secret, cu majoritatea voturilor exprimate.⁵⁸ Vicepreședinții nu puteau fi realeși în Comitetul Executiv în anul în care le expira

⁵⁰ *Ibidem*, p. 14. Această prevedere va fi în vigoare câțiva ani. Ea nu se va mai regăsi începând cu *Olympic Charter 1991-December 1990*.

⁵¹ *Olympic Charter*, 1985, p. 14.

⁵² *Olympic Charter*, 1987, p. 9.

⁵³ *Olympic Charter* '89, pp. 10-11.

⁵⁴ *Olympic Charter* '91 December, pp. 19-20.

⁵⁵ *Ibidem*.

⁵⁶ *Ibidem*, p. 27.

⁵⁷ *Ibidem*, pp. 19-20.

⁵⁸ *Ibidem*, p. 22.

mandatul, exceptând accesarea în funcția de Președinte. Ceilalți membri ai Comisiei Executive nu puteau fi realesi în Comitetul Executiv în anul în care le expira mandatul, exceptând accesarea în funcția de Președinte sau de Vicepreședinte.⁵⁹ Votul membrilor CIO era secret dacă președintele de sesiune decidea astfel, sau la cererea a cel puțin un sfert dintre membrii prezenți. În caz de balotaj, președintele de sesiune decidea.⁶⁰

În 1992 s-a decis că Președintele CIO poate desemna doi noi membri ai Comitetului fără distincție de naționalitate sau de domiciliu. Aceste desemnări trebuiau motivate de funcția persoanelor în cauză sau de calificările lor particulare. În nici un moment numărul membrilor astfel desemnați nu putea depăși cifra 2.⁶¹ Doi ani mai târziu, Președintele CIO putea propune Sesiunii CIO să aleagă nu mai mult de zece noi membri ai Comitetului fără distincție de naționalitate sau de domiciliu. Aceste desemnări trebuiau motivate de funcția persoanelor în cauză sau de calificările lor particulare. În nici un moment numărul membrilor astfel desemnați nu putea depăși cifra 10.⁶² În 1995 s-a precizat că doar un membru poate fi ales astfel pentru o țară.⁶³ În același an s-a modificat din nou vârsta de retragere a membrilor CIO aleși după anul 1966, aceasta urmând să aibă loc la sfârșitul anului calendaristic în care împlineau vârsta de 80 de ani.⁶⁴

În 1996 s-a stipulat că noii membri ai CIO aleși la propunerea Președintelui CIO fără distincție de naționalitate sau de domiciliu trebuie să se abțină de a lua parte la un vot în următoarele circumstanțe: când votul privește scrutinul pentru alegerea orașului-gazdă al Jocurilor Olimpice, dacă există candidatura unui oraș din țara al cărei cetățean este; când votul privește selectarea locului de desfășurare a unei Sesiuni, a unui Congres Olimpic sau a oricăror reuniuni sau evenimente pentru care candidează un oraș sau orice altă autoritate publică din țara al cărei cetățean este; când votul privește alegerea ca membru în CIO a unui candidat care îi este conațional; când votul privește alegerea într-o poziție în Comisia Executivă, sau în orice altă poziție, a unui

⁵⁹ *Ibidem*, p. 23.

⁶⁰ *Ibidem*, p. 26.

⁶¹ *Olympic Charter* – In force as from 23rd July 1992, p. 26.

⁶² *Olympic Charter* – In force as from 5th September 1994, p. 29.

⁶³ *Olympic Charter* – In force as from 15th June 1995, p. 29.

⁶⁴ *Ibidem*, p. 32. Se mențin prevederile privind situația în care ocupau funcțiile de Președinte, Vicepreședinte și membru al Comisiei Executive.

candidat conațional; când votul privește orice altă chestiune legată de țara al cărei cetățean este, sau de Comitetul Național Olimpic din acea țară.⁶⁵

În 1999, la scurt timp după declanșarea scandalului de corupție legat de Salt Lake City, CIO a decis crearea unei Comisii de Etică.⁶⁶ Pe fondul creșterii în amploare a acestui scandal care a afectat puternic CIO, soldat cu demisii și expulzări ale membrilor acuzați de corupție, Comitetul a operat schimbări majore în procedura tradițională de selecție a membrilor săi și în ce privește durata mandatului lor și vârsta de retragere a acestora. S-a menținut prevederea potrivit căreia CIO își recrutează membri care sunt cetățeni ai unei țări în care își au domiciliul sau unde se află principalul lor obiect de activitate, și în care există un Comitet Național Olimpic recunoscut de către CIO. S-a precizat că nu poate fi decât un membru pe țară și că totalul membrilor aleși astfel nu poate depăși 70.⁶⁷

Noutatea a constat în faptul că CIO a decis să-și aleagă noi membri și din rândul atleților în activitate care fac parte din Comisia de Atleți a CIO (creată în 1994), precum și dintre președinții sau membrii din conducerea Federațiilor Internaționale și a Comitetelor Naționale Olimpice. Numărul total al membrilor aleși în CIO ca rezultat al unor astfel de candidaturi nu poate depăși 45, cel mult 15 din rândul Comisiei de Atleți a CIO, cel mult 15 dintre președinții sau membrii din conducerea Federațiilor Internaționale și cel mult 15 dintre președinții sau membrii din conducerea Comitetelor Naționale Olimpice, în acest ultim caz neputând fi decât un membru pe țară ales în Comitet.⁶⁸ Fiecare membru al CIO, Comisia de Atleți a CIO, Federațiile Internaționale ale sporturilor olimpice și asociațiile internaționale ale acestora, Comitetele Naționale Olimpice și asociațiile internaționale ale acestora au dreptul să înainteze una sau mai multe candidaturi pentru alegerea în Comitet.⁶⁹ Toate candidaturile sunt examinate de către Comisia de Nominalizări, iar Comisia Executivă propune candidaturile Sesiunii CIO, pe baza raportului înaintat de aceasta. Sesiunea este cea care alege noii membri, prin vot secret, cu majoritatea voturilor exprimate.⁷⁰

⁶⁵ *Olympic Charter* – In force as from 18th July 1996, p. 25. Dispare condiția că doar un membru poate fi ales astfel pentru o țară. Aceste restrângeri ale dreptului la vot vor fi extinse la toți membrii CIO, odată cu *Olympic Charter* – In force as from 12th December 1999, pp. 43-44.

⁶⁶ *Olympic Charter* – In force as from 17th June 1999, p. 33.

⁶⁷ *Olympic Charter* – In force as from 12th December 1999, p. 24.

⁶⁸ *Ibidem*, pp. 29-30.

⁶⁹ *Ibidem*, p. 29.

⁷⁰ *Ibidem*, pp. 31-33.

Noii membri ai CIO sunt aleși pe o perioadă de opt ani și vor trece printr-o procedură de reelegere pentru un nou termen de opt ani. Ei vor trebui să se retragă nu mai târziu de sfârșitul anului calendaristic în care împlinesc vârsta de 70 de ani.⁷¹ Calitatea de membru al CIO ales din rândul atleților în activitate care fac parte din Comisia de Atleți a CIO, precum și dintre președinții sau membrii din conducerea Federațiilor Internaționale și a Comitetelor Naționale Olimpice va fi pierdută începând cu momentul în care încetează de a mai exercita funcția din care a fost ales.⁷²

Membrii CIO aleși înainte de decembrie 1999 trebuie să se retragă până la sfârșitul anului calendaristic în care împlinesc vârsta de 80 de ani, cu excepția celor aleși înainte de 1966, care rămân membri pe viață ai Comitetului.⁷³

CIO își admite noii membri în cadrul unei ceremonii în cursul căreia ei acceptă să-și îndeplinească obligațiile depunând următorul jurământ: „Acordându-mi-se onoarea de a deveni membru al Comitetului Internațional Olimpic și de a-l reprezenta în țara mea (numele țării), și recunoscând îndatoririle mele în această dublă capacitate, mă angajez să servesc cât de mult pot Mișcarea Olimpică, să respect și să garantez respectarea tuturor principiilor Cartei Olimpice și deciziile CIO pe care le consider a nu fi subiect de contestație din partea mea, să respect prevederile Codului de Etică, să mă mențin liber de orice influență politică sau comercială și de orice considerente rasiale sau religioase, să lupt împotriva oricăror alte forme de discriminare și să apăr în toate circumstanțele interesele CIO și pe acelea ale Mișcării Olimpice”.⁷⁴

⁷¹ *Ibidem*, pp. 26 și 34.

⁷² *Ibidem*, p. 26.

⁷³ *Ibidem*, p. 34. Din decembrie 2011, odată cu retragerea din CIO a lui Joao Havelange, membru din 1963, cel mai vechi membru al Comitetului a devenit Vitaly Smirnov, din Federația Rusă, ales în 1971.

⁷⁴ *Ibidem*, p. 24.

Comisia Executivă este compusă din Președinte, patru Vicepreședinți și alți zece membri, aceștia din urmă fiind aleși cu respectarea principiului de reprezentare corectă a compoziției Sesiunii CIO.⁷⁵ Vicepreședinții nu pot fi realeși în funcție timp de patru ani și nu pot fi realeși în Comisia Executivă timp de patru ani, exceptând accesarea în funcția de Președinte. Ceilalți membri ai Comisiei Executive nu pot fi realeși timp de patru ani după expirarea mandatului, exceptând accesarea în funcția de Președinte sau de Vicepreședinte.⁷⁶ CIO alege, prin vot secret, un Președinte dintre membrii săi, pentru un mandat de opt ani, care poate fi reînnoit o singură dată pentru o perioadă de patru ani.⁷⁷

La propunerea Comisiei Executive, CIO poate alege ca membri de onoare personalități eminente din afara Comitetului care au făcut servicii excepționale. Aceștia nu au însă dreptul la vot, dar sunt invitați să asiste la Jocurile Olimpice și la Congresele olimpice, și pot fi invitați de către Președintele CIO să asiste la alte evenimente sau întâlniri ale Comitetului.⁷⁸

În anul 2001 s-a stipulat că la propunerea Comisiei Executive, Comitetul poate alege ca Președinte onorific pe viață un membru al său care a făcut servicii excepționale ca Președinte al CIO.⁷⁹

În prezent, CIO are 106 membri activi, 31 membri onorifici și un membru de onoare.⁸⁰ Din punct de vedere al naționalității, 49 de membri activi ai CIO provin din 19 țări (cinci din Elveția; câte patru din Italia și Marea Britanie; câte trei din China, Rusia, Spania și SUA; câte doi din Australia, Belgia, Canada, Coreea de Sud, Cuba,

⁷⁵ *Ibidem*, p. 36.

⁷⁶ *Ibidem*, p. 37.

⁷⁷ *Ibidem*, p. 39.

⁷⁸ *Ibidem*, p. 28. La cea de-a 111-a Sesiune a CIO, Sydney, septembrie 2000, au fost aleși cinci membri de onoare ai Comitetului, cf. *Olympic Review*, 2000, p. 36: Giovanni Agnelli, decedat în 2003, Președinte al companiei Fiat; Alain Danet (Franța), decedat în 2006, jurnalist, fost Președinte al Federației Europene de hochei pe iarbă; Kurt Furgler (Elveția), decedat în 2008, fost Președinte al Confederației Elvețiene în anii 1977, 1981 și 1985; Henry A. Kissinger (SUA), fost Secretar de Stat în perioada 1973-1977 și Yoshiaki Tsutsumi (Japonia), retras din CIO în 2005, în urma scandalului financiar legat de compania sa, Seibu Corporation.

⁷⁹ *Olympic Charter* 2001, p. 28. În iulie 2001, Juan Antonio Samaranch, Marchiz de Samaranch din anul 1991, s-a retras din funcție și Cavalerul Jacques Rogge, din anul 2002 Conte, membru pentru Belgia din anul 1991, a fost ales Președinte al CIO. Juan Antonio Samaranch a devenit Președinte onorific pe viață al CIO, până la decesul său survenit la 21 aprilie 2010.

⁸⁰ Singurul membru de onoare al CIO este Henry A. Kissinger.

Finlanda, Franța, Germania, Irlanda, Noua Zeelandă, Suedia și Ucraina). Cetățeni din alte 57 de state completează numărul membrilor activi ai CIO.⁸¹

România este singura țară situată între primele 20 de state din punct de vedere al medaliilor cucerite de sportivi la Olimpiade și la Jocurile Olimpice de Iarnă care nu este reprezentată în CIO. Membri ai CIO sunt și cetățeni ai unor state care nu au obținut, prin sportivii lor, nici o medalie la competițiile olimpice (Principatul Monaco, Fiji, Guineea, Libia, Aruba, Gambia, Santa Lucia, Oman și Iordania). Acești membri ai CIO ocupă însă înalte poziții oficiale în țările lor, membri ai familiei au făcut parte în trecut din Comitet (cazul dinastiei princiare din Monaco) sau desfășoară o activitate importantă pe plan internațional în domeniul administrativ-sportiv.⁸²

Procesul de reformă și de înnoire prin care trece CIO în ultimul deceniu este evident, în special prin prisma cooptării ca membri a reprezentanților Comisiei Atleților a Comitetului și a președinților sau membrilor din conducerea Federațiilor Internaționale și a Comitetelor Naționale Olimpice.

Totuși, prevederea privind pierderea calității de membru al CIO, poziție de prestigiu și de influență, ales dintre președinții sau membrii din conducerea Federațiilor Internaționale și a Comitetelor Naționale Olimpice cu începere din momentul în care încetează de a mai exercita funcția din care a fost ales, a avut și un efect care, probabil, nu a fost luat în calcul. Se constată, în cazul membrilor CIO având această poziție duală, că aceștia se perpetuează în funcțiile deținute la nivelul acestor organisme sportive naționale și internaționale. Se poate afirma că, indirect, CIO contribuie la stoparea schimbărilor la vârful unor Federații Internaționale, Comitete Naționale Olimpice și organizații internaționale care le cuprind pe acestea. Această situație poate fi remediată prin extinderea, și la membrii aleși din astfel de funcții, a prevederii privind limitarea mandatului de Președinte al CIO la o durată de opt ani, mandat care poate fi reînnoit o singură dată pentru o perioadă suplimentară de

⁸¹ Statistică întocmită după <http://www.olympic.org/content/the-ioc/the-ioc-institution1/ioc-members-list/> În rândul celor 49 de membri care provin din 19 țări sunt cuprinși și cei care au fost aleși fie din poziția de președinte de Federație Internațională sau de președinte de Comitet Național Olimpic, fie din funcțiile de conducere ale acestora sau din conducerile asociațiilor internaționale care cuprind Federații Internaționale și Comitete Naționale Olimpice; membri ai Comisiei de Atleți a CIO. Din listă reiese că sunt 106 membri activi ai CIO, nu 109 așa cum se prezintă.

⁸² Au existat numeroase cazuri în trecut, câteva și în prezent, de membri ai căror înaintași au fost și ei membri ai CIO. De regulă, membri ai unor dinastii regale, princiare sau ai unor familii aristocratice.

patru ani.⁸³ Astfel, membrii aleși pe criteriul funcțiilor de conducere pe care le dețin la nivelul organismelor sportive naționale și internaționale vor face parte din CIO cel mult 12 ani.⁸⁴ Procesul de reformă va avea șanse să se extindă și la nivelul celorlalte componente ale Mișcării Olimpice, cel puțin prin schimbări periodice la nivelul structurilor lor de conducere, dacă acestea doresc să mai fie reprezentate în interiorul CIO.

1908 – primul membru al CIO din Asia, Selim Sirry Bey, din Turcia.

1909 – primul membru al CIO din Orientul Îndepărtat, Dr. Jigoro Kano, din Japonia.

1963 - primul african nativ membru al CIO, Sir Adetokunbo Ademola, din Nigeria.

1981 - prima femeie membru al CIO, Flor Isava Fonseca, din Venezuela.

1986 – prima femeie African-American membru al CIO, Anita DeFrantz, din SUA.

1990- prima femeie aleasă membru al Comisiei Executive a CIO, Flor Isava Fonseca, din Venezuela.

1997 – prima femeie Vicepreședinte al CIO, Anita DeFrantz, din SUA.

2008 – prima femeie dintr-o țară musulmană în Comitetul Executiv al CIO, Nawal El Moutawekel, din Maroc.

2012 - prima femeie dintr-o țară musulmană Vicepreședinte al CIO, Nawal El Moutawekel, din Maroc.

⁸³ Reales în 2009, Conte Jacques Rogge se va retrage în 2013, când un nou Președinte va fi ales la cea de-a 125-a Sesiune a CIO care va avea loc la Buenos Aires, Argentina.

⁸⁴ Unii dintre ei pot fi realeși membri ai CIO dacă țara din care provin nu mai are un alt reprezentat în Comitet, așa cum s-a întâmplat în cazul lui Frankie Fredericks, membru din partea Comisiei de Atleți a CIO în perioada 2004-2012, ales membru CIO pentru Namibia.